

HET REGT

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

ABONNEMENT PRYS :

Voor de Stad 5 fr per jaer.
3 fr. per 6 maanden.
1 fr. 75 per trimester.
Voor Buiten 6 fr per jaer.
3-80 per 6 maanden.
2 fr. per trimester.

PRYS DER INSERTIE.

15 centimen den drukregel.
10 centimen de reklamen.
Alle toezending van brieven, geld, moet ons vrachtyrty geworden.

Wekelyks verschynende Woensdag en Zaterdag, by den Opsteller-Uitgever, Hrn. DE COCCO-CRETEN, te St-Truiden.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRYHEID.

KONGRES TE MECHELEN.

Wy laten hier den hoofdzakelyken inhoud der redevoering van M. Schollaert volgen:
Gisteren heeft een beroemde redenaar welke zonder het te weten, myn oudste en meest geliefkoosde meester is, M. de graef de Montalembert, u het leerstelsel uitgedrukt van eene school, aen welke ik fier heu toe te hooren. Als deze school van den eenen kant het goddelyk licht bezit, dan heeft zy van den anderen kant ook een hert. Gy hebt het genie gehoord; laet my toe u ook het hert te doen hooren.

Een man, wiens naem ik slechts met kinderlyke liefde nitspreek, pater Lacordaire, zegde over eenige jaren: « Sedert 30 jaer gelykt Europa aen eenen vulkaan, welke intuschentyd dat hy vuur uitbraekt, rook uitwerpt.» Deze woorden hielden alsdan myn jongen geest bezig, en thans vind ik dezelve nog waer. Ja, de stroom der democratie is iets dat yrees aenjaegt. Inderdaed, overal heerscht angst, overal onrust. 's Nachts, wanneer zy die de wereld regeren, het minste gerucht hooren, vragen zy zich zelve af, of hun paleis by toeval niet door eene onbekende massa omsingeld is en of er uit de kasseijen hunner hoofdstad geen legioen barbaren is opgestaen. Van waer die yrees? Wy leven in volle vrede; de wetten worden op eene bewonderenswaardige wyze uitgevoerd. Oh! zeggen de eene, het is gedaen, de wereld genaekt aen haer einde; het oude regiem valt in duigen, alles met zich medesleurende. Anderen zyn vol blydschap en zeggen dat de wereld eene nieuwe samenleving aen't voortbrengen is, welke het geluk en den algemeenen vrede medebrengt; eene derde klasse, die der satisfais en verzadigden, zouden zich willen onsterfelyk gelooven; maer als men hen aenschouwt, ziet men hunne nietigheid.

Hoe in dit kwaed voorzien; ik zal het hulpmiddel zoeken; ik koom hier niet als een wanhopige, maer als een soldaat der menschheid.

Spreker wydt breedvoerig uit over den toestand der samenleving vóór de komst van Christus. Hy schildert in breede trekken de veranderingen af, welke door het kristendom in de heidensche samenleving zyn te weeg gebragt, en doet zien hoe de samenleving tot den modern geest gekomen is met al zyne schoonheden, met al zyne gevaren. Hy ziet geene oplossing van het problema dan in de werking van het kristendom, dat de armen en de zwakken als geliefde kinderen behandelt, zich tot hen nederbuigt, hen verzorgt en onderwys.

Om in de gevaren te voorzien, moet men tot

den godsdienst terugkeeren. Te Rome zegde men tydens het verval: « De goden gaen weg; » maer Christus kwam. En door wie zullen wy Christus ontvangen? Door de wysbegeerte? Ik heb de wysbegeerte met al hare orakels onderzocht, en nooit heb ik ze zoo laeg, zoo gemeen gevonden als tegenwoordig, nu onze eeuw mannen met grooten nogtans, even als Nabuchodonozor, voor zich zelve op de knien heeft zien vallen.

De volken moeten tot de kerk wederkeeren, welke niet oud is maer lang bestaet; wat sterven moet is oud; wat niet sterven moet blyft duren. Niets is ouder of nieuwer dan de eeuwigheid. De kerk heeft al de natiën op hare knien gehad. Wilt gy weten waer de barbaerscheid begint? gaet op den grenspael waer het kruis is geplaat geweest, een weinig verder, en gy zult er zyn.

Thans zyn de ingewanden der kerk vruchtbaarder dan ooit; er is niets in veranderd, want zy heeft al hare denugd, al haren geest, al hare vruchtbaarheid behouden. 't Is het denkbeeld der algemeene kerk slecht begrypen als men zegt, dat de kerk moet vallen wanneer het oude regiem dood is. Het is ook een dwaling te zeggen; de kerk is de democratie, even als het eene dwaling was te zeggen: de kerk is de monarchy. — De kerk schynt even als de zon, over de oudheid van den menschen en der keizerlyken; zy is opgegaen over de ruinen van het roemeische keizerryk en over de monarchy, welke dood is; overal heeft zy hetzelfde licht geworpen, overal dezelfde liefde getoond.

Dewyl het de strekking der eeuw is, zal de kerk niet de democratie leven; zy zal geholpen worden door het volk, hetwelk van nature godsdienstig is. Zy zal aen hetzelfde voorbeeld geven; God en Vryheid; en het volk, zal dit gedacht verheven begrypen hetwelk Washington op zyn vaendel heeft geschreven, dat Lacordaire in zyn hert droeg, en dat Montalembert gisteren proklameerde.

UITSLAG VAN HET KONGRES.

Men vindt onpartydige mannen in hunne beoordeelingen; maer men traft er nog meer aen die onregtvaardig, uitsluitend zyn voor al wat met hun klein verstand niet samen loopt. Te Brussel, by voorbeeld, had men reeds lang voorop besloten en aengenomen dat het Kongres van Mechelen niets kan voortbrengen, dat het met onvruchtbaarheid en met onmagt was geslagen, omdat het zich niet wilde inlaten op het domein der politiek. Tot op den dag van

heden is men van dit vooringenomen gedacht nog niet teruggekomen.

Maer zoo deukt men niet in de kringen van het ministerie. Daer is men gansch onthutst en gevoelt men zich geslagen door eene magt wier kracht langen tyd is miskend geworden door deze zelve, welke door hunnen stand en hunne plaets het beste de uitgestrektheid van dit krachtvol gezag konden beoordeelen en kennen.

Het catholicismus heeft eene onberekenbare magt zoohaest hetzelfde wordt aengerand. Het neemt het offensief nooit, maer het biedt wederstand, en door zyne werkloosheid en zyne weigering van mede te helpen, schudt en verbyzelt het de gebouwen die geenen grondslag hebben, dat is te zeggen, de werken waer de godsdienst buiten gesloten blyft, moeten en zullen vergaen.

Het grootste feit dat op het kongres is bestatigd geworden, en dat die grootsche manifestatie klaer heeft bewezen, is dat de doctrinaire politiek stelselmatig vyandig is tegen den catholyken godsdienst, dat zy denzelve belemmert en ondermynt, dan zelfs wanneer zy deszelfs ondersteuning en bescherming afvraegt. Het kongres van Mechelen heeft bezeugt, zonder zelfs van het ministerie te spreken, dat de catholyken verpligt zyn het hoofd te bieden aen de bedekte of openlyke vyandschap van ons logie-kabinet, van het vryheiddoend liberalismus.

Ziehier den tekst van het adres, dat, met zeven honderd zeventig handteekens bekleed, door de heeren studenten der universiteit van Leuven aen het catholyk Kongres van Mechelen gezonden is geweest, om hunne bykleving uit te drukken:

BRIEF DER III. STUDENTEN VAN LEUVEN aen de algemeene Vergadering der Catholyken te Mechelen.

AEN DE HEEREN VAN HET KOMITEIT DER ALGEMEENE VERGADERING DER KATHOLYKEN TE MECHELEN.

Mynheeren,
Op 't oogenblik dat de catholyken van Belgie zich vereenigen met hunne broeders uit den vreemde herwaerts gekomen, om te samen tot de bevestiging en den zegepraal der grondbeginselen van Geloof en Vryheid te werken, dat het ons toegelaten zy met eerbied eene zoo edele onderneming te groeten en u onze verknochtheid uit te drukken aen de zaak waervan uwe doorluchtige vergadering zoo hoog de verdediging neemt.

Zoos van de vryheid van onderwys, opgebracht in den eerbied en de liefde voor den

Godsdienst, gevoed met de sterke overleveringen van het Kongres van 1830, hebben wy vroegtijdig geleerd dat, indien de kerk van Jesus-Christus gesteund is op de beloften van leven welke hare goddelyke stichter haer gedaen heeft, zy desniettemin aen hare kindereit de strenge plegt oplegt van met kloekmoedigheid en volstandigheid te stryden voor de behoudenis van de weldaeden der christelyke beschaving.

De stryd is overal aengevangen: In het verstandelyk en zedelyk orde, tusschen de stoutmoedige en goddelooze bevestigingen en het onderwys der ware wetenschap verlicht door den fakkel der Veropenbaring; tusschen al de bedorvenheden, eenerzyds, en al de waerheden, anderzyds.

In de maetschappelyke orde, tusschen de gedrogtelyke leerstelselen, de trouwlooze kuiperyen der verleiders van het volk en het verheven apostelschap der evangehische Waerheid en der Liefde die de zielen versterkt, de herten troost en geneest, tusschen al de hebzuchtigheden en begeerlykeden, eenerzyds, en al de zelfopofferingen en verloocheeningen, anderzyds.

Eindelyk tot in het domein der kunsten en letteren toe is de stryd ingespannen, heviger dan ooit, tusschen een onzuiver en woest realismus en het christelyk spiritualismus, bron en opperste regel van al de groote en edele denkbeelden en begrippen.

't Is al u onder de bescherming van den Heiligen Stoel stellende, Mynheeren, dat zy de studie gaet aenvangen der myn kwestien, welke, ter onzer dagen, de maetschappij zoo diep, zoo hertstogtelyk innemen en welke oplossing zoo zwaer op de lotbestemmingen des werelds moet wegen.

Wy buigen ons eerbiediglyk met u neer voor het doorluchtig hoofd der Kerk, tegen de woedezyner vyanden, de onbeweeglyke strengheid des regts en der catholyke zedelykheid stellende.

Wy willen het hoog en luide afkondigen: Catholyke jongelingen, wy brauden van begeerte om ons ook, op onze beurt, onder het vaendel des Geloofs te scharen en, vol vryheid en betrouwen, op roemryke veroveringen uit te gaen.

Wy weten wat zware pligten de hoedanigheid van christen en burger ons oplegt; uwe voorbeelden toonen ons hoe men dezelve vervult.

Zy onderrigten ons ten zelfden tyde dat men de vryheid maer krachtadig dient met ze te plaetsen onder de onverwinnbare schutswaer der Religie.

Dit onderrigt, deze voorbeelden, Mynheeren,

MONONKEL KWINTEN.

TWEDE BOEK. — VII HOOFDSTUK.

Mononkel wordt dichter en heeft eene onderhandeling met den pastoor.

Het was wel tien ure voormiddag, toen Mononkel, bleek als de dood, verslaafd en afgewerkt, van zyne kamer afkwam. Waer is de meid? vroeg hy aen Threes. De meid werd geroepen, moest zich in hare zondags-kleeren steken en dan by hem komen. Daer, gaf hy haer eenen frank, die frank is voor u en dat pakje moet gy dadelijk, dadelijk naer Jenneke dragen. De meid grimlacht. Gy moet hier, poddorie, niet grimlagen! gal haer Mononkel eene oorveeg dat het vuur uit de ooggen sprong; bestel my dat eens dadelijk, dadelijk, verstaet gy, dadelijk! De complementen van den burgemeester van Rombroek aen Jenneke. En weet my van naed tot draed te zeggen hoe Jenneke dat pakje zal ontvangen hebben. De meid had nu geenen trek meer tot lagchen, vaegde zich met haren geplooiden voorschoot de tranen uit het oog en ging de boodschap dragen. Het pakje rook van lavender een ner tegen den wind in. Jenneke deed het pakje driftig open in tegenwoordigheid der meid, haelde er twee gouden oorbelten nit en eenen brief op verzen geschreven. Deze was de reden waarom Mononkel zoo verward en afgemat van zyne kamer kwam. Van zes ure 's morgens tot tien ure voormiddag was de arme bloed aen het dichten geraekt. Dat is toch aerdig,

de veriefde hartjes willen altyd op maet en op rym hunne gevoelen uitdrukken. Het dichterlyke gevoelen is niet aen te leeren; zekere bevoorregte naturen hebben dat soms zonder het te weten. Wy aenzen geen oogenblik te zeggen dat Mononkel een goede dichter ware geworden, indien hy eene geletterde opvoeding had bekomen. Wy laten hier den brief volgen, niet zoo zeer omdat hy deel maekt van Mononkel's lotgevallen dan om de poëzy, de onbeschaefde poëzy der natuur laten nit te schynen.

Jenneke lief, myn hartje's dief,
Ach, Jenneke lief en wys en zort,
Schoone roos van myn gemoed,
Uw deugd als een diamant,
Staet in myn hart geplant.

Ach, Jenneke lief en wys en braef,
Ik leef voor u als een slaef,
Gy, nooit volprezen koningin,
Gy draegt de kroon van myne min.

Ach, Jenneke lief en wys en schoon,
Kom toch aen 't venster eens ten toon.
Als ik u zie, zie ik 't heelel,
Den hemel en het aerdsche dal.

Ach, Jenneke lief myne ziels-zalf,
Ik heb gewend gelyk een kalf,
Omdat gy in uw kaekken zoet,
Van tandpyn zoo lyden moet.

Ach, Jenneke lief en wys en ryk,
In ionkjes en in keelmazyk,
Twee bellekens voor uw oorkes fyn,
Die zullen in dat paksken zyn.

O Jenneke lief en wys en vroom,
Wanneer gedooft gy dat ik koom,
Om eens te zien hoe dat sieraed
Met uwe zwarte lokjes staet?

O Jenneke lief en wys en goed,
Ontvang toch met een lachje zoet
Wat hy u met zyn hartje bood,
Uw slaef, uw Kwintan tot aen dood.

Roek kan toch eenen oude gryze kop van zestiig jaer nog zoo zotte kuren uitzetten, en zich wat een jong meisje laten voor den zot houden? Nog al goed dat Mononkel de eerste niet was van zyn gebroederschap en ook waerschynyk de laetste niet zal wezen. Jenneke ontving brief en belten met een soort van medelyden; maer daer de smid haer den catechismus had opgezegt hoe zy met Mononkel al handelen moest, om aen een gunstig huwelyks-contrakt te geraken, zoo speelde zy behendig hare rol. De meid bragt Mononkel de groetenissen van Jenneke weér, en dat zy, Jenneke, beschaemd was over de pittnemende goedheid van den heer burgemeester, van haren lieven Karel Kwintan. Heeft zy dat gezegd? sprong Mononkel van vreugde; heeft zy dat gezegd? van mynen lieven Karel Kwintan? Hemel! nu heb ik taeg

genoeg geleefd! nu ben ik te getukkyk! En hierop lachte hy eenige karaffen oud mastrichter u t, dat hem de ooggen nit den kop staken.

Het was zaterdag aen den avond. Gansch Rombroek was in rep en roer voor de aenstaende kermis die zondag's begon. Wagens vol denneboomen kwamen aengevaren. De smid met zyne gasten dreef met zware voorhamers den yzeren handboom den grond in en doll de pypen waer zy or ry de denekes in vast stampden. Voor de woning van Mononkel plantte men vier tuimend hooge en geblekte boomen, die men met papier verkrooste, en waer men eene kroon, blinkend van pypensteerten, uitgeblazene eijers en stukjes glas, aen optrok en vastbond. Voor elke herberg stonden eveneens twee langere dennen te waeijen. De vrouwen liepen straet op en straet af, met planken onder den arm of op het hoofd, vol vlacijen die uit of naer den oven gingen. De kramers kwamen aengevaren met huane kruiwagens, waer groote onbeschofte honden aen trokken, en rigtten hunne tenten op. Een hoop kwajongens stond by de houten paerden, welke men op hunnen draehaspel vastschroefde. Een vyftiental muzykanten, Mononkel had er nogtans maer vier besteld, eene vioolkas aen de hand, de andere met een instrument op den rug in een groen overtreksel, kwamen Rombroek in gezongen als de ketellappers. De lange staek voor den vogel werd voor de pastory opgetrokken; en Mononkel liep weg en weér, gebood, verbood, beschoek, dronk, en lachte en bulderde zoo als het de omstandigheid

zullen wy nooit vergeten!
Beziel met dezen onwankelbaren wil, bid-
den wy u de verzekering te aenveerden van
den diepen eerbied met denwelken wy de eer
hebben te zyn, Myneheeren,
Uw ootmoedige dienaren,
(Volgen 770 handteekens.)
Leuven, 10 augusty 1863.

HOE IS HET MOGELYK?

Sedert eenige weken was er in stilte eene
onderhandeling gaende tussehen de vrienden
van M. Rogier, minister van buitenlandse
zaken, en M. Dupret, volksvertegenwoordiger
van Doornyk. Deze onderhandeling is gelukt:
M. Dupret heeft zyn ontslag gegeven ten voor-
deele van M. Rogier, die nu de stem der kie-
zers vraagt om in de kamer terug te komen.
De minister is eerst te Antwerpen, daarna te
Dinant, LE ROUAC-PONCET, in het water geval-
len, en nu gaat hy het spiegel nog eens wagen te
Doornyk: hy wil, hy moet, keet wat keet,
representant zyn. Een ministerie dat zoo van
deur tot deur moet kloppen gaen om het volk
mogen te vertegenwoordigen, is wyd afge-
loopen, en moet toch wel zien dat het de
de groote meerderheid der natie niet meer
representeert. En ook welke reden zouden wy
wel hebben om zoo ministerieel gezind te zyn?
De zitting van 1861-1862 bood meer iets of wat
zeer merkwaardig aan: er zyn slechts eenige
ontwerpen min of meer beraedslaegd in de
eerste kamer, zoo als de herziening van het
strafwetboek, uitgedacht om de vryheid van
den preekstoel te vernietigen, de catholyken te
plagen en een spioensstelsel in te rigten, dat
voorzeker tot de grootste schandelykheden zou
loiden; de rooving der studieburzen om al
wederom aan den staet alle mogelyke magt te
geven en de catholyke families te berooven
van 't geen haer regtvaardiglyk en persoonlyk
toekomt; verders kennen wy min of meer het
ontwerp van de gewyde kerkhoven te onthei-
ligen en er alles op anderen te smyten; dit al
wederom om de catholyken te plagen tot na
hunnen dood; dan het wetsontwerp op de
kerkfabrieken, om bisschoppen en pastoors van
alle gezag in de kerk te berooven, en ze als
boosdoeners te stellen onder de bewaking der
polfice die, op bevel der logie, noch knevela-
reijen, noch dwarsdryvereijen, noch chicanen
zou sparen om de geestelykheid den duivel
aan te doen.

Al deze en andere ontwerpen van kwelling
hebben eenen doodelyken slag aen de minis-
ters toegebracht en hunne politieke consciencie
zoo zeer bezwaerd, dat er wel een byzonder
biechtvader uit Piemont zou moeten komen,
om er hen van te ontlasten. Zy zitten met eene
onbeduidende meerderheid van vier à vyf
stemmen in de kamer; eene ontbinding der
kamer durven zy niet wagen, uit vrees dat dan
gansch het liberale boelke zou opgeschapt
wezen; geheel het land is tegen hen; de libe-
rale politiek van plagerij, verkwisting, geweld,
schotekkerij en kozyntjeswinkel verwekt
eenen algemeenen walg by alle ware Belgen;
met een woord, het ministerie wordt als de
bok van Israël gehouden en mag zich alle
oogenblikken verwachten om, beladen met al
de fouten zynzer party, in het woud gejaagd te
worden en aldus van het politiek toneel te
verdwynen.

Hebben wy wat geduld en wy zullen van
hetzelfde mogen zeggen: SIC TRANSIT GLORIA
MUNDI, hetwelk beteekent: het is van de brug
in het water gevallen.....

medebragt. Daer des anderendags de processie
ging, begon over al dat getier de groote klok los
te brommen, en trokken de jeugdige schoolmeisjes
door met manden bloemen om den weg te bestroei-
jen. Rombroek was aen 't werken gelyk een bie-
kaer. Ondertussehen hadden de muzykanten van
Maastricht hunne speeltuigen uitgehaald, en speel-
den zy lustig het dorp op en neer met eenen hoop
kinders, die langs hen op zongen en sprongen.
Daer hing Mononkel echter iets in het hoofd: ik
heb verleden zondag den pastoor op stompen gezet,
zou ik nu nog kunnen in de processie gaen zoo als
volgens gewoonte? Ik zal den pastoor een voor-
stel doen: indien hy de muzykanten wil in de
processie laten spelen, dan zullen wy zien. De
koster werd als gemagtigde naer de pastory ge-
zonden. Wel, koster, wat heeft de pastoor gezegd?
— De pastoor heeft gezegd dat hy eerst eens zou
gaerne met den burgemeester gesproken hebben.
— Hy weet my woonen, gaf Mononkel tot ant-
woord. — Wanneer zou de pastoor u dan kunnen
spreken komen? vroeg de koster; want zoo het
scheen, hield hy daer aen. — Wel, zei Mononkel,
dat hy dan binnen een half uur aen myn huis zy;
maer zeg hem dat hy my niet doe wachten, myne
oogenblikken zyn vanlaeg te kostelyk. De pastoor
was stiptelyk, en bevond zich een half-ur later
by Mononkel in de eetkamer. De pastoor dacht
het beste wat ik kan doen, is van hem maer te
foppen gelyk de andere; maer nu gaet het toch
een weinig te ver, hy zet my de parochie het on-

KULLAGIE.

Daer was eens een henno die van zynen
meesterbakket tegen de winkeldochter had
hooren zeggen: het ligt brood steekt onder de
winkelbank. De polfice kwam, woeg het brood,
maer had onder de winkelbank niet gezien.
De henno riep onvoorzigtig en toevallig: het
ligt brood steekt onder de winkelbank. En de
bakket werd in boete geslagen. Het arme beest,
dat is te zeggen de henno, kreeg dusdanige
slagen dat hy, als iemand mistroostig scheen
of weende, gedurig vroeg: hebt gy ook licht
brood gezegd? De vlaemsche broeders hebben
den kullagiemeester zoodanig op de hakken
gezet en uitgepoetst, dat hy zelfs by de in-
neming van Puebla vroeg: hebben misschien
de Mexikanen ook van vlaemsche broeders
gesproken? Tyd en omstandigheden zyn nu
zoodanig veranderd dat wy deze kullagie over
de vlaemsche beweging in Limburg aenge-
vangen eens gaen afschrijven. Dat de vlaemsche
beweging geene maetschappelyke en levens
geene politieke strekking zou mogen hebben,
dat is kullagie. De vlaemsche letterkunde kan
en moet in Limburg, ten voerdele der catho-
lyke gezindheid tegen het zedebederf en de
vryheid van denken in fransche werken, mag-
tig en yverig ingerigt worden. Help u zelve
en dan zal God u helpen, zegt de fabel. Vlaem-
sche broeders, breekt uw hoofd noch met Ant-
werpen, noch met Gent, noch met andere
steden de vlaemsche zaak toegeneegen; maer
ziet dat gy uw genootschap tot eenen stand
verheft die aenzien en geestdrift verwekt.
Thans zyn de vlaemsche broeders door den
loop der zaken in Limburg catholyk geworden.
De heer advocaet Ulens, genoeg gekend om
zyne bewarende gezindheid, bekleedt het voor-
zitterschap. Wy hebben nu het geluk, zoodanig
verscheidene fransche en italiaensche kopstuk-
ken van het kongres van Mechelen het ons
gezeid hebben, den heer Thonissen in de ka-
mer te zien, met de zoete overtuiging er eenen
voorstaaender der vlaemsche zaak in te vinden.
Gy vreesd dat partygeest uw genootschap zou
den verliezen; kullagie! Een onzydig be-
staen wordt van niemand geacht; gelyk een
mensch, zoo ook moet dusdanig genootschap
meening en denkwyzen hebben. Nooit hebt gy
noch schryver, noch letterkunde gezien die
opkwam, magt en roem verwierf, of de poli-
tieke en zedelyke toestand der maetschappelyk
was de dryfveer der werken die geschreven,
en wat meer dan alles is, die gelezen werden.

Weest nationaal, godsdienstig en weet het
oogenblik waer te nemen. Dusdanig was altyd
het geheim eener bloeiende letterkunde. Het
zou te ver loopen om zulks in eene kullagie te
bewyzen; weest zoo goed de vermaerdeste
schryvers by alle volken zelve eens na te zien
of gy het zoo niet zult bevinden. Nu dan,
vlaemsche broeders van Limburg, onzes dunks
moest er voornamentlyk gewerkt worden,
ten eersten, om vlaemsche werken onder het
volk te verspreiden. De bundel welken gy uit
komt te geven, schoon ook soms geleerd, en
aen den koning van Holland opgedragen, zal
nooit dan van byzonderen en nieuwigierigen
gelezen worden. Met het volk moet gy begin-
nen; uwe magt ligt in het volk. Zoekt de
fransche dagblaren uit de vlaemsche streken
weg te krygen; en zyt gy voor het Reer niet
genegen, staet dan den Tyd, den ONAFHANKE-
LYKEN, enz. bescheiden voor. Deze zaak is voor
ons hier geen winkelspeculatie, zy kan grooter
besoening worden. Werket om het volk in het
vlaemsch doen te zingen; geeft hun hiederen
waer het zyn hart kan in ophalen; werkt om
in het vlaemsch doen brieven te schryven, en
verbint u al de schoolmeesters der provincie.

derste hoven met zyne zotte kuren. Wie mag hem
toch, in Godes name, den kop zoo vol gestoken
hebben?

Heer Burgemeester, begon hy, het doet my
spyt dat ik u uwe vraag niet kan toestaen; maer
uwe gestrengheid, zoo wys en zoo verstandig,
begrypt toch licht dat ik in geene processie muzi-
kanten dulden mag, die in Rombroek komen spel-
houden. — Dat begryp ik niet, antwoordt Monon-
kel, en wilt gy dat niet toelaten, dat moet gy
weten. — Willen, heer burgemeester, is hier het
woord niet; niet kunnen zou hier beter passen;
gy weet immers dat ik u altyd gaerne, volgaerne
zoek te voldoen. — Ja, poddorie, zelfs tot op den
preekstoel! gy meint zeker dat wy niet weten
wat er in Rombroek omgaet. — Ik versta u niet,
heer burgemeester. — Gy verstaet my maer al te
goed; gy waendt met eenen snul te doen te
hebben dien gy kondet op uwe pypen doen dansen
en van handelwyse verauderen naer willekeur; als
gy niets anders op den preekstoel weet te zeggen,
blyft er dan, poddorie, maer af! — Hetgeen ik op
den preekstoel gezegd heb, was myn pligt; en om
niet welke schrikelyke verandering er in u, in
geheel uwe levenswyse is omgegaen. Zeg my eens,
wat hebt gy van my te klagen, sedert wy hier
samen in Rombroek handelen? — En wat hebt gy
van my te klagen? — Wat ik te klagen heb?
Rombroek was zoo stil en zoo rustig en nu op
eens, zonder te weten waerom, voert gy er my

Het geschreeuw en getier tegen het fransch is
beter tegen de galg; maer werkt met daden
en niet met woorden. Verheft gy u tot de
hoogte der catholyke gezindheid, dan zal gansch
Limburg u toejuichen en ondersteunen; dan
zal de geestelykheid met een gunstig oog uwe
werkzaamheden volgen, en dan wordt gy voor
de liberale gezindheid een voorwerp van schrik
en achting. De vlaemsche beweging van Gent,
zoo als Julius Vuilsteke schryft, is voor de
logie, die van Antwerpen tegen het ministerie;
waerom zoudt gy dan hier onzydig blyven?
Onthoudt dit goed: ONZYDIGHEID IS UW
DOOD. Ongetwyfeld zult gy vallen indien gy
de politiek met overeengekruiste armen zoekt
te beschouwen.

Vele vlaemsche broeders, die ons toch,
Goddank! geen kwaed kunnen doen, zyn altyd
stellig tegen het Reer geweest. Dat was nog-
tans een mislag, wyl wy het meeste abon-
nemen der limburgsche blaren tellen.
Eenigen zyn ons ook zeer gunstig geweest,
omdat zy begrepen op welke wyze wy de zaak
beschouwden. De duivel is nooit zoo leelyk als
hy geschilderd wordt, en de kullagiemeester
ook niet.

Het JOURNAL D'ANVERS schryft dat M. Greindl,
oud-minister van oorlog, zich op rang gaet
stellen voor de kiezing der Kamer, in het
arrondissement Doornyk, tegen M. Rogier.

Wy geven dit nieuws niet als stellig op;
want de COURRIER DE L'ESCAUT zou het beter
moeten weten dan iemand; dit dagblad heeft
tot heden nog niets gezegd over die gewigtige
kwestie.

Van haren kant schryft de ECONOMIE van
Doornyk dat M. Louis Dumortier, schepen, de
kandidatier thans aanneemt, welke zyne vrien-
den hem te vergeefs tot nu toe hadden aen-
geboden.

REGTERLYK KRONYK.

Jean Guillaume Kilich, schryver op het bu-
reel der hypotheek te Tongeren, is door het
tribunael van Tongeren op 28 aug. 1863, tot
vyf jaren dwangarbeid verwezen voor achter-
houding van sommen, hem toevertrouwd, be-
lopende te samen fr. 5443, en voor vervul-
sching van geschriften.

STADSNIEUWS.

De SALLE ACADEMIQUE van ons Bisschoppelyk
Seminarie, is zoo als in vorige jaren, wederom
herschapen in eene expositie-zael van sieraden
voor de arme kerken onzer omstreken.

De Damen onzer stad, die tydens het jaer
hunne ledige uren aen dat schoone werk be-
steden, hetwelk nu in al de steden des lands,
ja, in de meeste landen van Europa ingerigt
is, mogen zich aen talryke bezoekers ver-
wachten, te meer omdat, ons dunks, de ex-
positie nooit zoo prachtig is geweest en de
algemeene verwondering moet en zal tot zich
trekken.

De Expositie is open alle dagen der kermis,
alsook den daeropvolgenden zondag, van half-
dry tot half-zeven 's avonds. — De ingang is
langs de Plankstrael.

— Een koninklyk besluit van 24 augusty
verleent aen de muzykschool van St-Truiden
vier zilveren medaliën, waarvan eene van groot
model, om uitgedeeld te worden aen de leer-
lingen die zich dit jaer het meest onderschei-
den hebben.

— Door koninglyk besluit van 22 augusty
is het budget der provincie Limburg voor het
dientjaar 1864, voor inkomsten en uitgaven,
voor de som van frs. 181,748-83, goedgekeurd.

den duivel in, maakt gy het volk tegen my op en
vervolgt gy my. Neen, goede man, ik kan niet
gelooven dat gy daer de eerste en groote oorzaak
van zyt! Laet het my u zeggen tot uw goed, gy
doet overal met u laghen; en diegenen welke gy
tegen my overhaelt, omdat zy van u afhangen,
zyn in hun hart overtuigd dat gy ongelijk hebt.
Gy hebt aen den deken geschreven van schimpen
en schampen en allerhande soorten van affronten;
zoudt gy wel kunnen zeggen waer die schimpen
en schampen en die affronten in bestaen? — Zoo!
zoo! heet zich Mononkel op zyne dikke lip, de
deken heeft hem al doorgetrokken en hem eene
vermaledyde saus gegeven. Waerom anders deze
verschooning? Hier valt niets van schimpen of
schampen meer te zeggen, ging Mononkel voort,
dat gedaen is blyft gedaen. Maer wees voorzigtig
my op den preekstoel niet meer te raken; want
daer komen anders kwade kiekens van. Als gy
daer anders niets weet te vertellen, blyft er dan,
poddorie, maer af!

De pastoor was een zeer zachtzinnig man en had
medetyden met Mononkel. Heer burgemeester,
wy zullen dat maer dood laten; ik heb heege-
naemd niets tegen u en daer ik van u hetzelfde
veronderstel, verzoek ik u eindelyk dat gy toch
niet zoudt toestaen te dansen. — En waerom?
zei Mononkel. — De zondag is immers daer voor
niet ingesteld. — Als de menschen de gansche
week gewerkt hebben, dan mogen zy zondags ook
wel een beetje springen. Gy zyt daer tegen, dat

— Ons blad zal toekomende woensdag niet
verschynen, onze werkhuisen ter oorzaak der
kermis gesloten zynde.

— Er zyn ons verschillige en aenhou-
dende klagten van onze geabonneer-
den op den buiten toegekomen. Wy verzoeken
de heeren postmeesters van de brievenposten,
waerover ons de klagen zyn gedaen geworden
en die wy vandaeg niet zullen noemen, van
aen hunne brieven dragers de verpligtingen
van hunnen dienst willen te herinneren.
Wordt er geen einde aen die onachtzaamheid
of misschien wel moedwilligheid gesteld, zoo
zullen wy andere middels gebruiken. Dat heel-
lang genoeg geduurd. Wy kennen facteurs die
maer knapaf antwoorden: wy hebben het Reer
niet, alhoewel het blad regelmatig woensdag
en zaturdag avond om half-zes ure geex-
pedieerd wordt. Het postbureau van Sint-
Truiden zou er over kunnen getuigen.

— Gisteren is een jammerlyk ongeluk ge-
beurd te Velm. Een man van St-Truiden, die
den oogst aldaer had helpen doen, ging naes
de kar op, deed een valschen stap en viel onder
het rad dat dwars over zyne beenen loopende,
hem dezelve verbrooken heeft.

KERKELYK NIEUWS.

Wy lezen in eene korrespondentie uit Rome
aen *Le monde*: Men spreekt veel te Rome van
het mirakel te Vicovaro, waerover de geeste-
lyke overheid nog geen uitspraak heeft gedaen.
De kerk van die gemeente bezit eene Lieve
Vrouw op doek geschilderd en aengeroepen
onder den titel van *Advocata nostra*. Men weet
door authentieke bewysstukken en de nog le-
vende onderlingen verhalen dat eene miraku-
leuse beweging der oogen zich opdeed tydens
de eerste fransche expeditie. Sedert dit tydstip
viert men dien wonderen voorval elk jaer op
22 july. Het schynt dat het mirakel der oog-
beweging weer voorgevallen is op 22 july 11.
en sinds dien alle dagen voorvalt. Men verze-
kert nog dat het gezigt van tyd tot tyd ver-
bleekt. De bevolking van Rome trekt in men-
ge naer Vicovaro; op 15 augustus telde men
er meer dan 40,000 personen. Welkdanig
ook de uitspraak der geestelykheid zy, het is
onbetwisbaer dat het geloof der inwooners
van die streken buitengewoon opgewekt is,
en dat men een groot getal bekeeringen meldt
vóór de beeldtenis van O. L. Vrouw voorge-
vallen.

De terugkeer tot het catholyk-roomsch ge-
loof is onzegglyk onder de armeniaensche
scheurmakers, in Cilicie. De catholyke armen-
iaensche patriark, Mgr. Gregorius-Petrus VIII
is verblyd over dien gelukkigen uitslag waer-
hy den vinger Gods in ziet. Hy verlangt dat
Europa die terugkomst kenne en aenmoedige.
Groot zyn de noodwendigheden in zyn uitge-
strect patriarkaet. Er zouden moeten missio-
narissen, kerken en scholen zyn; de liefde-
giften kunnen niet beter geplaeft worden.
Het Westen moet het Oosten helpen. Hetgeen
er gedaen wordt in die streken, van waer wy
het licht ontvangen, zal nuttig zyn aen den
godsdienst, aen de beschaving, aen gansch
Europa.

VERSCHILLIGE TYDINGEN.

— Door besluit van M. den gouverneur van
Brabant, is tot den eed toegelaten geweest M.
Jan Tuts, gediplomeerd leerling der Normaalschool
van St-Truiden, benoemd, 1 july 1863, als ge-
meente-onderwyzer te Blanden, in vervanging
van M. Goyvaerts, ontslaggever.

— De opening der jacht heeft een ongeluk voor

weten wy wel; gy waert ook tegen myne reis
naer Brussel. — Tegen het vermaek, neen; maer...

— Gy vindt alle kanten boonen in, en als het volk
van Rombroek u geloofde, dan ging het met den
kop in den grond. Zy zullen, poddorie, dansen dat
het vuer uit de steenen springt. — Wel laet het
dan ten minste zondags; de overige dagen zal ik
dan voor u door de vingers zien. — In Godes
name! pastoor, gy hebt niets te stellen met het-
geen wy beschikken; koom ik in uwe kerk wet-
ten geven? — Ik sta voor de geestelyke belangen
van Rombroek in. — Dat kan zyn, en ik voor de
fydelyke. — De harmony zal toch volstrekt niet
in de processie gaen, werd de pastoor een weinig
bitsig. — De harmony zal, poddorie, zeker in de
processie gaen! — Dat zullen wy eens zien. — Ja,
dat zullen wy eens zien. Ik heet Karel Kwinten,
heer pastoor; een Kwinten heeft eenen kop en
Karel Kwinten heeft twee koppen! Gy hebt my
lang genoeg met den neus gefeid. — Maer, goede
man, gy hebt my dat nog voorgeworpen, wat wilt
gy daermeê beduiden? — Wat ik daermeê bedui-
den wil? dat Rombroek zal doen gelyk andere
gemeenten doen, en dat ik, als burgemeester,
Rombroek wil naer mynen zin regelen en bestie-
ren. — Ik heb my nooit met uw bestuer ingelaten.

Daer was niets op het gemoed van Mononkel te
winnen; en de pastoor trok naer zyne pastory
terug en schudde met het hoofd: hy wordt nog
stapelzot!
(Wordt voortgezegt.) Hub. De Cocq-Creien.

gevolg gehad. M. Van Elslande, van Commynes, is dry vingers kwyt geraakt, terwyl hy zyn geweer laedde.

Een ongelukkig geval, welk aen onvoorzichtigheid toe te schryven is, heeft verlede week by de weduwe Beekman, landbouwster te Heusden, plaets gehad. Gemelde pachteresse had vyf beste melkoeijen naer de weide in den toemaet laten gaen en toen zy 't huis kwamen, heeft een harer zoons, ieder beest een eemer drinken met een deel drooge vlasknippers daerin gegeven; korten tyd daarna werden zy allen plotseling tegen den grond geslagen. Denkende dat gemelde beesten in de weide vergiftigt waren, is men spoedig om een veearts gelooopen, die te middernacht ter plaets aenkwaam en alreeds dry van deze dieren dood vond en de twee anderen in eene zeer droeve gesteltenis. Dank zy aen de goede zorgen en zynen onvermoeibaren iever, hebben de beesten het leven kunnen behouden. — Het is eene heilzame les voor elken landbouwer, om nooit geen kaf of knippers van vlas ongekoekt aen hulle beesten te geven, want het is doodelyk.

Julia B..., keukenmeid by den heer d'Agoult, te Voreppe, vervolgde spelend een knecht van het kasteel en bedreigde hem lachend met een lang mes dat zy in de hand hield, toen zy, op 't oogeblik door eenen gang te gaen, eensklaps achter eenen hoek een mes, Josef Morel vond; en, zonder haren loep te kunnen sluiten, hem het mes in den onderbuik stak.

Morel was erg gewond en werd seffens verzorgd. De wonde is 8 centimeters lang en 3 centimeters diep, maar door een gelukkig toeval heeft zy geene erge inwendige verwoesting aengerigt en hoort men den ongelukkigten metser te redderen.

Een koninglyk besluit van 20 augusty roept de kiezers van het distrikt Doornyk hyen op den 10 september aenstaende, om een kamerlid te kiezen in vervanging van M. Dupret, die zyn ontslag heeft gegeven.

Men schryft uit Toulon, 21 aug. Ten gevolge van eenige regendruppelen, gevallen in den nacht van 19 tot 20, is er eene schrikkeleke windslag gekomen en die maer aen woedt sedert gisteren morgen. Men verwachtte zich aen vele ongevallen en schade op het platte land, maer geenzins op het onheil door dezen rukwind veroorzaekt. Sedert gisteren morgen zyn de bosschen der Mores in brand; het vuer, onder het voortdryven van den wind, heeft reeds vier gemeenten bereikt. De vuerklok heeft gebromd en bromt misschien nog in gansch de uitgestrektheid van het oosterlyke gedeelte des arrondissementes Toulon. Gisteren namiddag en 's nachts zyn slag op slag snebden aengerend gekomen, om de hulp der garnizoen-troepen te vragen dan om z: af te zeggen, omdat het toch onmogelyk geworden was het vuer meester te worden. Al de landelyke bevolkingen nit den omring van twintig uren in de ronde hebben als een man gemanoevreerd om het vernielend vuer tegen te houden. Het wordt onmogelyk het grootsche, het schrikbare af te schilderen van deze uitgestrekte vuerzee, die, snel als de bliksem, vooruitstoot, en de dennen en de oude eiken, met een oorverdaverend gedruis, knallend, de lucht deed inspringen. Men verwacht nog nadere omstandigheden.

Het assisenhof van La Rochelle (Frankryk), heeft een afgryselijk schelmstak op 14 augustus gevonnisd. De genaemde P-E. Sagot, beschuldigd zyne moeder door byslagen op het hoofd gedood te hebben en den hals met een scheermes te hebben afgesneden, is tot eeuwigdurenden dwangarbeid veroordeeld geworden. De jury heeft verzachtende omstandigheden aengenomen. Zyne moeder was 70 jaer oud. Het is om eene som van 200 frs te stelen dat dit monster zulke barbaarscheit bedreven heeft.

De express-trein van Cotte naer Tarascon is den 23 te Beaucaire ontriggeld. Men heeft den dood van zes persoonen, waeronder twee geem-ployeerden, te betreuren; eenige persoonen zyn gewond, de meesten niet erg.

FRANKRYK.

Wy lezen in eene korrespondencie: Men houdt zich thans veel bezig met de voortteekens van veranderinge die in de Vereenigde-Staten ontstaan tegen het nieuw gouvernement dat in Mexiko tot stand gaet komen, onder de bescherming van het fransk gouvernement. Men weet dat M. Seward verleden jaer in eene depeche, die onlangs weder is afgekondigd, het gedacht afkeurde van eene Mexikaensche monarchie, als bestemd zynde om nieuwegeschillen en omwentelingen te baren. Nu, het is meer dan een koningdom dat in Mexiko voorbereid wordt, en de Amerikanen zyn overtuigd dat het nieuw keizerryk bestemd is om de naburige republieken te verzwelgen, of om het middenpunt te worden waeronder de monarchien van tweedrang zich zullen bewegen. De amerikaensche bladen beginnen luidop te schreeuwen. Te Frankfort haugt de vertegenwoordiger der Vereenigde-Staten de mexikaensche nevens de amerikaensche vlag.

Te Washington doet Juárez zich vertegenwoordigen door den heer La Faenta, zyn oud-gezant te Parys; en men verzekert dat het fransk gouvernement door den heer Mercier uitleggingen doet vragen over den aerd zyn dien persoon.

Dit zyn wel voortteekens die bewyzen dat men langs weerskanten geene rechenen heeft om elkaer te beminnen. Zonder de toekomst te willen vooruitloopen, kan men niet ontveinzen dat er van nu af aen in Amerika grondstoffen tot vyaandschap jegens Frankryk bestaan.

De Courrier du Dimanche gelooft te kunnen verzekeren, dat de notas der dry mogendheden eene gelykluidende konklusie bevatten, die aldus luidt: Er blyft thans aen de regering een hooge pligt te vervullen, namelyk om de ernstige aandacht van prins Gortschakoff te vestigen op het gewigt van den toestand en de verantwoordelykheid die er op Rusland rust. Oostenryk, Engeland en Frankryk hebben de noodzakelykheid aengetoond om een einde te maken aen den treurigen en voor Europa gevaervollen toestand; zy hebben aengetoond de middelen, die men, naer het hun voorkwam, moest aanwenden om tot dit doel te geraken. Indien de russische regering niet alles doet wat van haer afhankelijk is om de gematigde en verzoenende plannen der mogendheden te bewerkstelligen; indien zy niet den weg, insaet die door de vriendschappelyke raedgevingen der mogendheden is aengegeven, dan wordt zy verantwoordelyk voor de ernstige gevolgen, die eene verlenging der onlusten in Polen kan na zich slepen.

Men leest in de Patrie: Brieven uit St-Petersburg geven ons inlichtingen over den toestand der gemoederen in die stad en ook byzonder te Moskou, welke geene hoop op toegevingen aen Polen van den kant van Rusland mag doen rekenen. De politieke wereld lacht en mispryst openlyk de uitsluitende politiek van prins Gortschakoff. Er zyn zelfs vertoogen aen den keizer Alexander gedaen geworden, waerby men hem de verliezen van Rusland, waeryan men de politiek van Gortschakoff beschuldigt, voor oogen brengt. Men eischt dat men de politiek van Gortschakoff van kant stelle, om geweldadige en afdoende middelen tegen Polen te gebruiken. De held van den dag te St-Petersburg en te Moskou, in de burgerlyke en in de militaire kringen, is generael Mourawieff, en de wreedheden van den gouverneur van Wilna zyn vergeleken geworden met de luie en lafertyge diplomatie van Gortschakoff, als eene aanmoediging tot het gebruik van heviger middelen. Men verwacht zich dus dat de notas der mogendheden niets ten gunste van Polen zullen afdoen.

M. Seward heeft geprotesteerd tegen het daerstellen eener monarchie in Mexiko. Er is zelfs reeds een begin van onderhandeling tusschen het kabinet van Washington en St-Petersburg om een of- en defensief verbond tegen Frankryk aen te gaen.

De Temps bevestigt dat koning Leopold zich niet gunstig toont voor de eenvoudige aenneming van den Mexikaenschen kroon door zynen schoonzoon, den aertshertog Maximiliaen.

In eene enkele zitting van den koophandels-tribunaal, zyn er 21 faillieten te Parys-uitgesproken geworden.

De hoop op vrede verdwynt; de fondsen dalen. De franche politiek staet tegenover twee kwestien: de poolsche kwestie en de mexikaensche. Het kan voor geene van beide kwestien achteruittrekken.

De hoop welke men in Frankryk koesterde van den aertshertog Maximiliaen de kroon van Mexiko zien aen te nemen, vermindert van dag tot dag.

OOSTENRYK.

Men leest in de Presse van Weenen, 22 augustus. Nopens de aenneming der mexikaensche kroon door den aertshertog Maximiliaen, vernemen wy van een der beste ingeligte persoonen, dat de aertshertog persoonlyk gansch geneegen is tot het aennemen dezer kroon, en dat hy volle betrouwen heeft op den goeden uitslag der onderhandelingen. Hy zou zich reeds bezig gehouden hebben met het samenstellen van zyn hof, en zou zich vertrouwend tot verscheidene persoonen gewend hebben, om te weten of zy hem in Mexiko zouden willen volgen. Maer wy vernemen uit dezelfde bron dat de keizer die aenneming geenzins toegeneegen is. Hy zou zelfs openlyk aen zynen broeder verklaerd hebben dat hy gansch die kwestie aenzag als hem byzonderlyk (den aertshertog) aengaende, en dat deze laetste in die zaak op geenen onderstand van Oostenryk mogt rekenen. Niettegenstaende deze verklaring, zou de aertshertog toch altyd vast besloten blyven aen te nemen.

POLEN.

De Abeille du Nord van St-Petersburg heeft eene brief uit Warschau ontvangen, waerby dit merkwaardig nieuws lezen: « Kunt gy begrypen dat, ondanks een garnizoen van 20,000 man, dat in de stad ligt, het distrikt Warschau geheel

en gansch bestierd wordt door de opstandelingen? » Dat is waer en dat duert zoó al zes maanden. Sedert zes maanden herhaelt de russische diplomatie in dagbladen dat de opstaad op sterven ligt.

Men leest in de Gazette van Breslau: De reizigers die uit het koningryk Polen komen, spreken van talryke detachementen opstandelingen allen voorzien van tenuis en wapens. Zy bevestigen dat het nationaal gouvernement zich vlytig bezig houdt met het vormen van een regelmatig poolsch leger voor het begin des jaers 1864.

Breslau, 26 aug. — De Gazette van Breslau meldt dat, op 23, de russische overheid de stuning der kerken bevolen heeft te Wilna, ten gevolge eener godsdienstige plegtigheid, waerin de gelovigen uitgenoodigd waren rouwkleederen aen te doen ter oorzake van de ballingschap van den aertsbisschop Feluski. Er hebben nog schermitselingen plaets gehad te Zloczow en te Blaski. In dit laetste dorp zyn dry eigenaers in hunne ruytuen aengehouden en gefusilleerd geworden.

Krakau, 26 aug. — In het palatmaat Sandomir verblyven zich de boeren met hoop by de opstandelingen. De linie van den zieren weg van Warschau op Weenen is opgebroken op verscheidene plaetsen, alsook de telegraaf. De postdienst is onderbroken.

Eene korrespondentie uit Warschau, van 12 augusty; door den Cas van den 16 medegedeeld, geeft de volgende tydingen:

Kolonel Kruk, in het palatmaat Lublyn het bevel voerende over de poolsche opstandelingen, geeft de volgende inlichtingen over den zegeprael van Lyryz:

Den 8 augustus heb ik eene kolom van ongeveer 1000 infanterie-soldaten met 60 kozakken en twee kanons, welke bagagien en een konvoor begeleiden, aengetast. De Russen hebben 181 doodden, 163 gekwetsten en 160 krygsgevangen op het terrein achtergelaten.

Wy hebben ons overigen meester gemaakt van 500 karabynen, 2 kanons en al de bagagien en het geld, hetwelk ik spoedig op eene veilige plaets heb doen brengen, zoudt dat ik den tyd genomen had om het te tellen. Ik denk dat wy ons ten minste van 140.000 roebels (560.000 frs.) hebben meester gemaakt; het overige, dat op 60.000 roebels kan geschat worden, is verdwenen.

Na dien zegeprael behield te hebben, waren wy byra zonder kardoezen; dit heeft ons belet heden eene andere russische kolom eene dergelyke neerlaeg te doen ondergaan. Myne troepen te Zyryz bestonden uit 1500 scherpschutters, 600 maaiers en 250 ruiters. De scherpschutters alteen hebben my veel dienst bewezen.

RUSLAND.

De depechen uit Polen zyn zeldzamer sedert eenige dagen; maer wy hebben in vergelding korrespondentien die ons den toestand zoo gunstig mogelyk voor Polen afmalen. Andere brieven ontsluijeren ons byzonder al de gewryke wreedheden van generael Mourawieff. Zieher eenige uit-treksels dezer brieven: Het getal der poolsche gevangenen te Wilna en te Kowno en hun lyden worden van dag tot dag groeter. De gewoone gevangenis zyn sinds lang niet meer voldoende; doch is het nu eerst in het gedacht gekomen om eenige kloosters en byzondere huizen tot gevangenis te gebruiken. De toestand der inwoners is zoo beweenswaardig, en men is zoodang gewoon aen de schending der eigendommen, dat die inbeslageming niemand meer verwondert. Ten minste, zullen de gevangen niet meer verstikken de eenen door de anderen. Men heeft in gevangenis-herschenen het klooster der Augustynen en dat der Benedictyners, te Kowno.

Maer het zyn nochtans die ophangingen, die fusilleringen, die vangnemen, die verdwyning van vele duizende Polakken; het zyn de wreedheden der Russen niet op ongewapende inwoners, die het meest de aandacht van Europa moeten trekken. Er is nog een groeter kwaed: de Moskoviet overstroomt de europische gewesten van Rusland met de allersechtste communistische gedachten. De Lithause boeren, de Samogitianen, zyn byzonder aen den geboortegrond gekleefd, aen hunnen persoonlyken eigendom, en hygevolg hebben het gevoel van het recht en den eerbied voor iemand anders eigendom. Nu, het zyn die principen, de grondslagen onzer beschaving, welke de Moskoviet uitroeft: hy verstoort de morael en het geweten der volken. Men zegt dat Mourawieff, tot belooning zynere euveldeken, luitenant van den Czar gaet benoemd worden in het koningryk; men gelooft het in Lithauen, en dat kan een gedacht geven van den staet van demoralisatie waer de inwoners in gevallen zyn.

MEXIKO.

Aenslag op het loren der generael Ortega en La Llave.

De korrespondentien nit Mexiko United-States Messenger ontvangten, maken melding van eene moordpooging tegen de generael Ortega en La Llave gerigt, en waerby die laetste het slagoffer geworden is.

Men weet dat die beide opperofficieren, na de ziel te zyn geweest van den weersland van Puebla zich met het garnizoen dier stad hebben overgegeven, en dat zy vervolgens er in gelukt waren te ontsnappen.

Zy begaven zich naer San Juan de Potosi, ten einde er zich met Juárez te vereenigen, toen huu geleide gewaer werd dat zy eene senzenlyke ged.

som by zich hadden. Onmiddelyk werd er besloten hen ter dood te brengen; doch Ortega werd er in tyds van verwatigd en gelukte er in te ontsnappen, dank aen de snelheid van zyn paerd, terwyl zyn medegezel, doodelyk door een gewerschout in den rug getroffen, neerviel.

Vera-Cruz, 1 aug. Een fransk legerkorps trok op Potosi aen, waer Juárez zich bevond met 15,000 Mexicanen.

Miramon, aen het hoofd van eenige duizend gelukzoekers, was weer op het mexikaensche grondgebied ingedrongen.

Eene expeditie moet eerstdaegs op Tampico trekken.

Er zyn talryke aenklavingen ten voordele van een keizerryk, nochtans zoo de bevolking eenen fransk prins aen haer hoofd willen hebben.

GRIEKENLAND.

Men meldt nit Athene; onder dagteekening van den 14 dezer: Koning Georges I heeft aen de wetgevende vergadering geschreven, dat hy in griekenland zal aenkomen, zoodaest de kwestie betrekkeleky den afstand der Ionische eilanden zal geregeld zyn.

Er is een bloedig gevecht tusschen de zeelieden der griekse en engelsche oorlogsvaertuigen geleverd. De dagbladen vragen eene spoedige onderdrukking van de buitensporigheden, welke door de griekse troepen gepleegd worden.

Burgerlyken stand der stad Sint-Truiden

Aengiften van den 22 tot den 30 Aug.
GEBORFENS.
Manaelyk 3. — Vrouwelyk 2.
HUWELYKEN.
Priemen, Gerardus, met Dupont; Rosalia, Vanlaer, Guilielmus-Georgius-Gregorius, met Eggen, Maria-Rosalia.
OVERLYDENS.
Rens, Elisabeth, weduwe van Petrus Mees. Delvaux, Joannes-Franc., weduwaer van Maria-Agnes Hayen.
6 kinderen onder de 7 jaren.

ST-TRUIDEN. 26 aug.
Tarwe de 100 kil. fr. 26-17. koren 17-02.
Haver 16-50. Garst 20-74.

SOCIÉTÉ DE COURSES DU LIMBOURG, SOUS LE PATRONAGE DE S. A. R. Mgr. le Comte de Flandre.

SUPPLÉMENT AU PROGRAMME DES COURSES QUI SERONT DONNÉES A ST-TROND, LE 6 SEPTEMBRE 1865.

POULE d'Amateurs.

Pour Gentlemen et officiers de l'armée, montant des chevaux de toute race et de tout pays, ceux de Course exceptés. (Sont considérés comme tels, tous ceux qui sont dans une écurie d'entraînement, soient qu'ils aient couru ou qu'ils aient été engagés, si ce n'est dans une course d'amateurs.)

Entrée 100 francs, devant former le prix et accompagner l'engagement, qui devra être fait avant le 3 Septembre prochain.

Forfait 25 francs, restant au fond de courses.

Si le nombre de chevaux partant dépasse huit, le second recevra 200 francs. Distance, un tour et demi. — Poids minimum 65 kilog. Les engagements se feront chez Monsieur le Chevalier Léon DE MENTEN de HORNE, Secrétaire de la Société, au Château de Horne-Léz-St-Trond.

KERMESSE

MONTENAËKEN.

Mercredi 9 Septembre, à 4 h. de relevée,

UNE COURSE AUX CHEVAUX

sera donnée par la commune, savoir:

Prix pour les amateurs de la commune.

1^r Prix, 30 francs.

2e Prix, 15 fr., ajoutés aux entrées.

Entrée 2 francs.

Prix pour les étrangers et pour tous chevaux indistinctement.

Prix unique, 25 francs, ajoutés aux entrées.

Entrée 3 francs.

Chaque concurrent qui prendra part à la course, est tenu de se conformer au règlement, fait à cet effet

Les engagements seront reçus, jusqu'au jour de la course, à midi, chez G. J. Bonaets, secrétaire communal du lieu.

Fait en séance à Montenaeken le 26 août 1863.

Le secrétaire, Le président du collège,
G. J. Bonaets, F. E. Goyens.

VERKOOP VAN MEUBELS EN BEESTEN ONDER RUMMEN.

De Notaris COENEN te Geethetz verbly vende, zal van wegen de kinderen van Petrus Vanbrabant, te Diepenpoel onder Rummen en ten woonhuis aldaer, openbaerlyk aen de meestbiedende, op Donderdag wende 10 september 1863, om 12 uren 's middags, aanbieden te verkoopen op creditmits goede en bekende borg:

1. Een merriepeerd van 5 jaren.
2. Zeven kooibeesten, waaronder 3 melkkoesjen en 4 veersen.
3. Kar, ploeg, eeg en walmolen.
4. Labeurs- en peerdgehuig.
5. Allerhande huismeubelen, zooals stoelen, tafels, schappraijen, bedekanten en keukengerief.

De koop onder de 3 francs zullen da-delyk moeten afbetaeld worden met het conditie geld.

Alles achtervolgens conditie alsdan voor te houden.

VERKOOP VAN EEN HUISGOED met HOF en BOOMGAERD en AKKERLANDEN, te Duras aen het Kasteel, en te Guavelingen onder Sint-Truiden, by Guvelingen-kerk.

Op Zaterdag de 12 September 1863, om dry uren na middag, ten herberge van de heeren gebroeders Uytendbroek, in den Anker te Sint-Truiden, op den Graenmerki, zullen de kinderen en kleinkinderen, van Henrius Lenaerts en Maria Roux, in leven pachter te Schabrouck onder Sint-Truiden, publiek en ten meestbiedend, voor den notaris COEMANS, overgaen tot den verkoop van:

1. Een Huis en aenhang, met Hof en Boomgaard, groot 40 aren 124 milliaren, gelegen te Duras, by het Kasteel, palend de straat, Petrus Roux en den heer de Govaerts van het Venne.
2. Een perceel Akkerland, groot 40 aren 124 milliaren, gelegen te Duras, by het kasteel, palende de straat genoomden heer de Govaerts, den heer graef d'Oultremont en Petrus Roux.
3. Een perceel Akkerland, groot 16 aren 73 centiaren, gelegen te Duras by het kasteel palende de straat, den heer graef d'Oultremont, mejuffrouw Antoinette de Govaerts en den heer J.-H. de Govaerts, van Overhalmel.
4. Een perceel Akkerland, groot 4 aren, 65 centiaren, niet inbegrepen den voetweg leidende van aen den steenweg naar de kerk van Guvelingen, en loopende door dit perceel, gelegen onder Sint-Truiden te Guvelingen by de kerk, palende de Linde straat, mevrouw Van Brien en de zyde van den steenweg, een uitgegraven grond of water kuil van den yzeren weg, op het hoofd, en den armen van Guvelingen naar de zyde van gemelde kerk.

VERKOOP VAN HUIS Schuer, Stalling, Mesthof, Moeshof, Boomgaard, Weide, Blok en Akkerland te Zepperen.

Op woensdag den 9 September 1863, om 2 uren na middag, ten herberge van Gilis Raymen, te Schuerhoven, gemeente Sint-Truiden, zullen Gertrudis Troquet van Zepperen, Joanna-Maria Troquet, weduwe in eerste huwelyk van Judoos Demesmaeker en in tweede huwelyk van Jacobus Draps, en Maria-Theresia Troquet weduwe van Joannes Franciscus Smets, beide woonachtig te Brussel, publiek en ten meestbiedend, voor de notaris COEMANS, overgaen tot het verkoopen van:

Een Huis met Schuer, Stalling, Mesthof, Boomgaard, Weide, Blok en Akkerland en de daerop wassende boom en hagen, groot 4 hectare 30 aren 30 centiaren, gelegen te Zepperen, ter plaats genoomd Terhoeven, by het Eygen, palende het Eckot, Petrus Vanstraelen, Joannes Esselen, en Franciscus Aussens.
In den laetsten bewoond en in gebruik door de genoemde Gertrudis Troquet en om door den koper in genot te treden, te weten:

Van het huis en de gebouwen, twee dagen na den verkoop, en van de gronden na den oogst van de daerop wassende vruchten.

APOTHEEK HERBERT, RUE DE GRENELLE-ST-HONORE, 19, PARYS.

CHIMISCH PAPIER VAN HERBERT
ALLEEN TOEGELATEN IN DE HOSPITALEN EN DE BURGERLIJKE GASTHUIZEN VAN PARYS.

by besluit van den Raad van dit bestuur den 2 maart 1842.

Goetkeuring der Faculteit van Geneeskunde en der Kraakmoedigen school van Parys.

ONFALSCHBAAR MIDDEL tegen rheumatismus, sciaticus, lumbago, zenuwpijn, scheelvoet, maagpyn, en maagkramp, hoest, constipatie, opier- en gewrichts-smert, chorea, lamheid en zwakheid der ledematen, uit-zetting van het hart, verzwakking, killeren, koudschale-ten, enz., enz.

Dit uitnemend geneesmiddel, genaamd Geneesmiddel van Herbert, is vervaardigd uit de beste en zuiverste ingrediënten, en is in alle landen bekend en geliefd. Het is te verkrijgen bij de meeste apotheken en droghuizen.

Wordt verkocht, met onderrigting, 2 fr. den roel, 4 fr. den halven roel.

DE VOLMAEKTE GEZONDHEID, gegeven zonder medecyn, noch purgering, noch kosten.

REVELANTA ARABICA DU BARRY van Londen.

geneest op eene volmaekte wyze de slechte verteeringen (dyspepsis), maagontstekingen, darmontstekingen, gewoone opstoppingen, speenziekten, slymen, winden, trillingen, opgang, opzwellingen, duiseligheid, uitzettingen, het zwer, koud vocht, walgingen en brakkingen na het eten en binst de zwangerheid, pynen, maegzuur, krampen in de maag, alle ontzetting der lever, slymziezen en gal, slapeloosheid, hoest, belemmering, korte adem, stikeloed, ontsteking der luchtpyptakken, teering, zweven, brand, zwarte gal, verzwakking, stercoryn, jicht, koorts, moederkwael, zenuwsmart, bloedgebrek, waterzucht, witte maendestonden, bleek-zucht, onvruchtbaarheid, frisch en kachtloosheid. Zy is ook den besten verkloekmiddel voor de rauwe kinderen.

Uittreksel uit 58,000 genezingen. — N. 32,081: M. de hertog van Pluskow, hofmarschalk, van eene maegontsteking. — N. 58,014: Mev. de markiezijn de Bréhan, van eene leverziekte van 7 jaren, met verzwakking, zenuwtrillingen, slechte verteerung, slapeloosheid en zwarte gal. — N. 58,004: M. Dédé, 13, Durcierstraat, te Parys, van eene ontsteking die aen alle geneskundige behandeling wederstaen had. — N. 58,216: (Saint-Jean de Marienne) (Savooijen) 11 february 1862. In ons hospitaal waer aen ik het bestuur heb, bevinden sich de lydende uitnemende wel van twee REVELANTA ARABICA, en ik bid u dus my er 78 kilos te willen van zenden. — Zuster Fébrino van St-Joseph. — N. 50,416: M. de graef Stuart de Decies, pair van Engeland, van eene darmontsteking, met alle hare zenuwgebreken, krampen, walgingen, pynen aen de borst en schouders. — N. 47,421: Juffer E. Jacobs, van schrikkelijke zenuwpijnen, onverteering, brand, moederkwael, zwarte gal. — N. 49,842: Mevr. Maria Joly, de Norfolk, van eene 50jarige opstopping, onverteering, zenuwziekte, hoest, wind-achtigheid, krampen en walgingen. — N. 36,418: doktor Münster, van krampen, maegsmarten, slechte verteerung en dagelyksche brakking.
by Maricq-Smits.

HEET VRAEGSTUK om zich te genezen zonder medecien is volmaektelijk opgelost geworden door de merkwaardige ontdekking der H.H. Barry en Livingstone, van de REVELANTA aller-smakelykste pap voor het ontbyt welke, mits eenige stuivers per dag, vyftigmaal zyne prijs bespaerd by andere remedien. Zie hier een klein uittrek van 60,000 volledige genezingen N. 52,084, myn. de hertog Pluskow, maerschalk aen het hof van Saksen, van eene hevige buikpyn. N. 50,416, myn. de graef Stuart de Decies, pair van Engeland, van eene darmontsteking met al hare zenuwgebreken, krampen, walgingen pynen aen de borst en schouders. N. 48,314 Juffer E. Yeoman van eene 10 jarige buikpyn en alle de schrikkelijke pynen eener prikkeling aen de zenuwen. N. 49,842 mev. Maria Joly, van Norfolk, van eene 50 jarige opstopping, onverteering, zenuwziekte, korte adem, hoest windachtigheid, krampen en walgingen. N. 36, 218, Myn. de kapitein Allen van de koninglyke zeemagt, zyne dochter, van de vallende ziekten. N. 17,121, Juffer E. Jacobs, van verschrikkelijke zenuwpijnen, onverteering, brand, moederkwael, zwarte gal.

BARRY DU BARRY en Cie. Keizerstraat 12 te Brussel, 77 Regentstraat te Londen en Place Vendôme 26 te Parys. — 1 1/4 kil. 2,25 fr. 1 1/2 kil 4 fr. 1 kil. 7 fr. 6 kil. (franco) 32 fr. Dubbel kwaliteit, 1 1/2 kil. 8 fr. — Tegen een bon op den post. — By Warnots, apotheker, Sint-Truiden.

BERIGT.

De W^e Talman, te Londen, maekt bekend dat zy een zeer schoon Hengstveulen te koop heeft, oud dry maanden 5 dagen. De hoogte van den hals is 50 centimeters en de breedte van de borst, 30 centimeters. Het overige laet zy over aen de heeren liefhebbers die het willen koopen.

Depot by M. POLUS, apotheker, Sint-Truiden.

BERIGT.

M. GRENE, op de Beekstraet, zal eene vette KOEI slachten, by de kermis, aen verminderd pris per kilo.

KOPERE PRYZEN
af te kegelen, ter gelegenheid der kermis by J. Philips, te St-Pieter.

PINCE-MOUCHE,
Appareil breveté pour la destruction des Mouches, Moustiques et Insectes Ailés. fonctionnant toute une année et ne contenant aucun poison. Cet appareil, qui est très-joli, se place très-commodément dans une vitrine, dans un salon, enfin dans toutes les places voulues.
Dépôt chez M. MIGALITZ, Grand' Place, a St-Trond.

VREEMD SPEK,
te bekomen by FLORENT ROGGEN, in de Dietersche-straet, aen 4 fr. den kilo. Groote vermindering van prys voor die eene zekere hoeveelheid nemen.
Dit spek heeft geenen onaangenamen reuk en beveelt zich aen door den goeden smaak.

PUITS ARTESIENS.
Le soussigné informe le public qu'il fait des Puits Artésiens sur les hauteurs comme dans les bas-fonds, avec assurance de fournir de l'eau.
On n'a rien à craindre qu'il laisse les alessaires ou instruments dans le sol, comme font d'autres fontainiers, et qu'il n'achève pas le puit après plusieurs jours de travail. Il pefore les pierres les plus dures et ne doit jamais cesser avant d'avoir de l'eau. Il vainc tous les obstacles. Ce qui n'est pas le cas chez les autres fontainiers.
Sa nouvelle méthode de forer et la solidité d'un nouvel instrument donnent toutes les garanties désirables. D'ailleurs de nombreuses preuves existent déjà de sa réussite inmanquable.
S'adresser chez J. PETERS-DÉSIRONT, fontainier à Trognée pres Hannut ou au bureau de la feuille.

A VENDRE
Avec toute facilité de paiement.

P' EXPLOITATION, FABRIQUE, PENSIONNAT, ETC.
Une grande FERME sise à St-Trond, faubourg de Tirlémont; écuries, étables, grange, greniers, caves, basse-cour, remise, etc., belle et spacieuse habitation avec dépendances, solidement construites. Jardin, terres arables, verger en plein rapport, situation agréable, air salubre.
Le tout d'un seul bloc et d'une superficie totale de 5 hectares 58 ares.
Il est facultatif à l'acheteur de prendre les bâtiments seuls ou d'y ajouter autant de terrain qu'il en désire.
S'adresser pour plus amples renseignements au bureau du journal.

AUX MALADES

AEN DE ZIEKEN. — Het middel vinden, om gedurende verschiedene dagen, verschiedene weken en des noods sels verschiedene maanden te doen purgeren, zonder de zieken te verzwakken of het verteeringswerk te hinderen, dit is het vraagstuk, dat door doctor DEHAUT is gesteld en opgelost.

In tegenstrydigheid met de andere purgeermiddelen, werken de Dehaut-pillen alleen goed, wanneer zy genomen worden met goede spyzen en versterkende dranken (zooals thee, koffy, wyn, goed bier, goeden bouillon). Om met deze pillen te purgeren, kiest ieder een het uer en den maektijd, die hem het best passen volgens, zyne kracht, zynen eetlust of zyne bezigheden. Daer de vermoeijenis, veroorzaekt door de purgatie, geheel en al vergeed wordt door de goede voeding, besluit men gemakkelij te herhalen, telkens dat zulks voor de gezondheid noodzakelij is.

Men ziet dadelyk, dat de purgatie, aldus gebruikt, een geneesmiddel van buitengewoone kracht wordt tegen eene menigte ziekten, welke men met zeldzame en afgebrokene geneesmiddelen niet kan doen verdwynen.

Het stelsel van doctor Dehaut is met helderheid en omstandigheid uiteengezet in zynen *Manuel de la medication purgative*, een boek in-8 van 268 bladzijden. Dit boek is vooral geschreven voor de lieden des groote wereld en voor de min geleerde menschen. Eénieder kan gemakkelijk de uitleggingen verstaan, over de wyze, waerop de ziekten ontstaan en over het gebruik van het purgeermiddel in geval het noodig is. Het boek behelst ook de opgave van niet-purgerende middelen, waer van he schryver met goed gevolg een dagelyksch gebruik maekt. Dit kostbaer boek, t welk in de handen zou moeten zyn van al degenen die de waarde van de gezondheid kennen, is by de boekhandelaers te krygen ten prysz van EEN STANK, maar de apothekers welke de Dehaut-pillen in depot hebben, zyn gemagtigd kosteloos exemplaren af te leveren aen de personen die het geneesmiddel gebruiken.

Depot by M. POLUS, apotheker, Sint-Truiden.

GEENE EKSTEROOGEN MEER!

Vyl of Bereidingsten tot het wegnemen der ekstroogen. (Byzonder geneesmiddel.)
De Ekstroogen, ten allen tyde ongemakelij, veroorzaken dikwyls groote pynen, en het is niet zonder gevaer dat men deze tydelyk wil wegnemen by middel van een scheermes. Hoe menigmaal heeft men niet gezien dat een onvoorzigtige door zich in eene ruwe wyze van dit snydend werktuig te bedienen, er zyn leven by liet.
De BEREIDINGSTEN, vervaerdigd door een bekwaamen scheikundige, vermydt alle gevaer. Men maekt de Eksteroog alsmede den steen nat, men vryft met dezelve zachtjes over de eksteroog, op weinige minuten zal dezelve verdwynen, en men zal er voor langen tyd van bevryd zyn.
Te verkrygen op het bureel dezes blads, aen 75 centiem.

YZEREN WEG.

St-Truiden naar BRUSSEL, LUIK, ANTWERPEN en GENT:
'S morgens 8 uren 15 minuten.
Na middag 2 " 11 " (Exp-trein)
'S avonds 6 " 44 "
St-Truiden naar HASSELT, MAESTRICHT en AKEN:
'S morgens 9 uren 34 minuten.
Na middag 3 " 46 "
'S avonds 8 " 20 "